

LA FORÇA DE LA FE O ELS SORPRENENTS MIRACLES DE SANT MAGÍ

Montserrat Rumbau i Serra

La història de Sant Magí és antiga, i la seva devoció ve de lluny, i va ser molt estesa, tot i que no apareix en els martirologis antics. La crònica més antiga on s'hi explica la vida i el martiri del sant és del segle XVI. Es diu que la història va arribar fins a aquest segle per tradició oral.

Sigui com sigui, Sant Magí és un dels Sants importants de casa nostra. I dins la “Història del Santuari de Sant Magí” de Mossèn J. Segura, publicada el 1877, sempre s'hi poden trobar anècdotes i històries que parlen del passat de Sant Magí.

Quan a principis del segle XVII els dominics van arribar al santuari de St. Magí, van construir el seu convent i es van fer càrrec de tot el conjunt, ja hi havia a l'arxiu de la casa documents i llibres que parlaven del lloc i de Sant Magí. Un d'aquests llibres era el dels miracles que havia fet el Sant.

Explica mossèn Segura que el llibre es guardava “amb molta veneració” en un armari que hi havia a l'església, al costat de la pica de l'aigua beneïda. Al llibre li faltaven uns quants fulls que havien estat

arrancats. Sembla que els que ho feien eren els mateixos que s'havien curat amb el miracle del Sant, i volien tenir constància d'aquest miracle. Per això els monjos van fer una còpia del llibre: un el tenien en un faristol situat a la porxada de l'església, estant sempre a la disposició dels pelegrins, i l'altre el guardaven dins l'arxiu. I cada nou miracle l'escriuien tant en un llibre com en l'altre.

Mossèn Segura només explica alguns miracles, tots del segle XVI, o sigui d'abans de l'arribada dels monjos dominics.

En l'escrit de cada miracle hi surten sempre dos testimonis que estaven en el lloc dels fets i que testimonien que el miracle va passar de debò. I el que és interessant és que aquests testimonis, i també els beneficiats dels miracles, eren de llocs molt diferents, i alguns ben llunyans. El que demostra fins a quin punt la devoció del Sant era coneguda no només a Catalunya, sinó també a Espanya i fins i tot a França.

No era fàcil viatjar en aquells anys, els camins eren dolents, i normalment

s'anava a peu o en un ruc i els que tenien més medis, a cavall. Els carros no eren molt pràctics justament per l'estat lamentable dels camins, sobretot quan s'havia d'anar per camins secundaris. I justament la Brufaganya no destacava pels seus bons camins, ja que des d'antic era un lloc feréstec, agrest, de vegetació espessa, boscos densos, mal comunicat i de difícil accés.

Un exemple el tenim quan els dominics van comprar dues moles de molí a Barcelona, a mitjans del segle XVII, pel molí que van construir a Sant Magí, al costat de la riera. Tant una com l'altra van arribar en carro. Se sap que per la segona mola van caldre set animals que eren guiats per tres homes. Els camins estaven tan malament en la proximitat de St. Magí, que els carros no podien avançar i quedaven encallats, i va caldre que els veïns de la zona ajudessin a desencallar-los, i els frares van haver d'enviar-hi, a més dels "fadrins", quatre llecs i els bous del convent. (És també en la història de mossèn J. Segura on s'explica aquesta anècdota).

Així i tot arribava a St. Magí gent de tot arreu. La procedència dels testimonis dels miracles era diversa, alguns de ben lluny:

Francisco Monreal, notari de la ciutat de Terol,
Anton Rossell d'Ordino de la Vall d'Andorra,
En Pere i en Jaume Bellsolà de Cardedeu,
Vicenç Portell, pagès de Cardedeu,
Mestre Canadell, paraire de la parròquia de Caldes,
Bartomeu Grinyó, prevere de Falset,

Lluís Domingo de St. Martí de Maldà,
Gabriel Loret, paraire de Tarragona,
Perot Lambert, candeler de Bellpuig,
Joan Torrens, hostaler d'Igualada,
Bartomeu Malet de Querol,
Guim Valldossera de Montagut,
...

I entre els beneficiats dels miracles trobem:

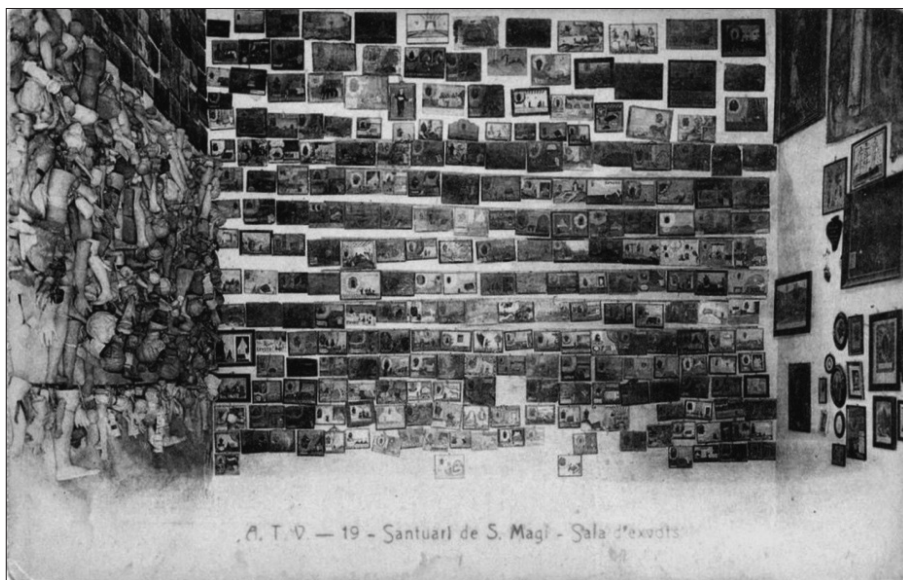
Joan Biscarre, "de la Cella del bisbat d'Osca",
el francès Arnau de Castes de la "vila de Berbede del bisbat de Comenge del Regne de França".

...

Alguns miracles són ben curiosos. Hi ha tres casos de cecs que recobren la vista, posant, dos d'ells, el cap dins la sepultura del sant.

Un d'aquests cecs era en Pau Ferrer, fill d'en Jaume Ferrer, paraire de Sta. Coloma de Queralt. Sembla que el noi havia perdut la vista a causa d'una "gran malaltia". El metge Guiu de Valls, que el coneixia i sabia que era cec, va venir a St. Magí per comprovar si era cert el que es deia, "*y se tragué un llibre de les calses y lo feu llegir; y lisqué molt bé*". *Ell va assegurar que amb medicines no haguera pogut curar-se, "y així digué com ell feya fe com era cego y havia cobrat la vista perfectament, y que se escrigués dit miracle"*.

El Pau Ferrer era dels que havia posat el cap a la sepultura, després d'haver assistit a la missa matinal. "*Posá lo cap dins la sepultura de hont està lo gloriós Sanct Magí, trahient de allí lo cap, cridà un gran crit quey veia perfectament: lo R.M Magí Soler se tragué lo diürnal de*

les calses, y li digué que lisqués; llegí ... M. Magí manà se tocasen al miracle las campanes, ... se aplegà allí molta gent ... fent gracias al gloriós Màrtir que fet havie, entre los quals si trobava lo molt il·lustre D. Phalip de Cervelló, baró de la Llacuna ...”.

(Els barons de la Llacuna, els Cervelló, eren els amos de tot St. Magí i voltants, i van ser ells els que van demanar als dominics que vinguessin i construïssin el seu convent).

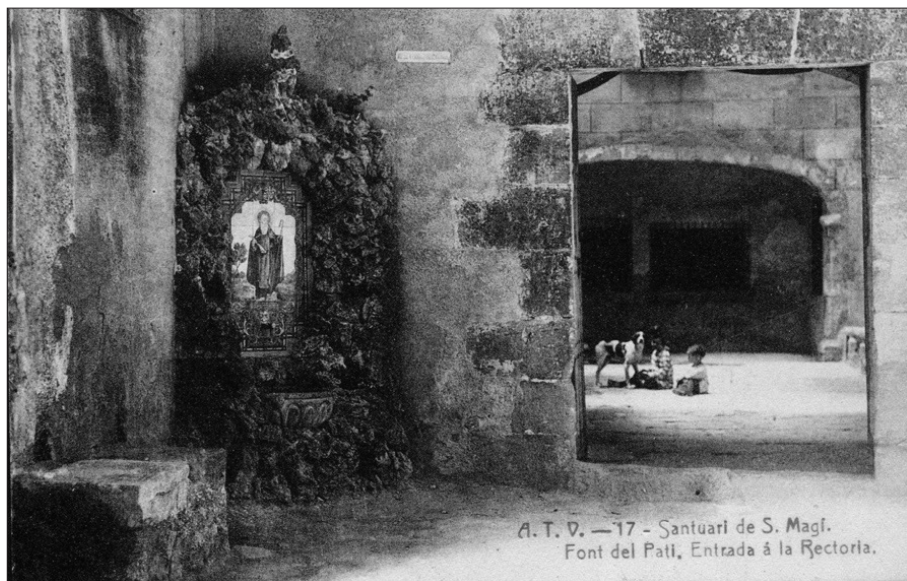
Magí Soler era capellà de la “casa” de St. Magí, i Joan Amargós l’hospitaller. També sabem que hi havia el càrrec de l’“aplegador”. Aquest últim sembla que seria el que recollia la terra de la cova del Sant, que donava, en moments concrets, als que pujaven buscant remeis per les seves malalties. Com és el cas de la Beneta, que estava amb el seu marit a St. Magí i tenia molta febre, i estava tan greu

que ja l’hi havien donat l’extremunció. Li van donar aigua de la font per beure, amb una mica de terra que havia portat l’aplegador de la cova. I la Beneta es va curar.

Normalment, és sempre l’aigua la que cura, encara que sempre la curació s’acompanya de novenes i precis al Sant. Però ja veiem que a vegades una mica de terra de la cova del Sant barrejada amb l’aigua també podia ajudar. I posar el cap dins la sepultura del Sant, com hem vist, també cura.

Un dels miracles és ben estrany:

L’Arnau de Castes de “la vila de Barbede del bisbat de Comenge del regne de França”, viu al Vendrell, i d’una caiguda que havia tingut feia nou setmanes, havia perdut la vista. L’Arnau, anant amb el seu germà, del Vendrell a Valls, va travessar el riu Gaià. I aquí ve el més curiós:

A. T. V. — 17 - Santuari de S. Magí.
Font del Pati, Entrada à la Rectoria.

“sabent que l’aigua de St. Magí se mesclava ab lo dit riu Gaià, hi prengué devoció” i “encomanant-se al dit gloriós Sant i fent-li promesa de portar uns vestiments per a dir missa”, es va rentar els ulls amb l’aigua del riu. I no sent lluny del riu, a un “tirat de ballesta”, va començar a veure-hi, i va tornar corrents cap al riu per posar-se més aigua als ulls, i va recobrar totalment la vista. I va pujar, ja curat, a St. Magí per la novena, i per explicar el miracle.

Cal tenir en compte que la riera o torrent de Sant Magí desemboca al Gaià a l’alçada del poble de Pontils, a prop de Sant Magí, i no molt lluny del seu naixement. Creure que el Gaià, a l’alçada del Vendrell i Valls, quan ja es troba a prop de la seva desembocadura al mar, hi podia haver aigua de St. Magí, era realment tenir una fe admirable.

Petites històries que ens parlen de tot un món on la fe, els miracles, la

devoció, els sants... omplen les vides de la gent, que trobaven alleujament als seus patiments, patiments que no podien ser resolts pràcticament de cap altra manera en aquella època.

Sant Magí és ara un lloc tranquil, silenciós, amb molt poca gent que hi va, excepte els aplecs i altres festes, però no ha estat així durant molts segles. A St. Magí s’hi vivia, a dalt al poble de Rocamora, als masos i als poblets del voltant. I molta gent hi pujava a agafar l’aigua miraculosa de les seves fonts i a pregar al Sant que feia miracles, i pujaven a les coves on el Sant hi havia viscut segons diu la tradició, i la gent podia quedar-s’hi dies i mesos, ja que tant abans dels dominics com després, hi havia una hostatgeria, i un rebost molt gran que podia donar menjar i beure a tots els que pujaven. Diversitat de gent que vivien en aquell racó de la serra de la Brufaganya buscant consol als seus mals físics o espirituals.